

ПЛАН ЗА ОДРЖЛИВА УРБАНА МОБИЛНОСТ НА ОПШТИНА ВЕЛЕС

На почетокот на 2019 година, Општина Велес започна со подготовка на документот за План за одржлива урбана мобилност и на тој начин се придвижи кон одржливо транспортно планирање. Документот ќе биде вклучен во урбанистичките и финансиските планови на Општината до 2030 година.

Предмет на Планот за одржлива урбана мобилност не се нови патишта, крстосници, паркинзи или инфраструктура, туку промена во навиките на патување и планирање на одржливи мерки за луѓето, а не за возилата.

Одржливото транспортно планирање значи движење на одржлив начин, што преставува пред сè: пешачење, возење велосипед и користење на јавен градски патнички превоз. Тоа значи обезбедување ефикасен и еднаков пристап за сите групи на население, со акцент на ограничување на индивидуалната употреба на моторизираниот сообраќај и промовирање на одржливи начини на превоз.

Планот за одржлива урбана мобилност е нов пристап за транспортно планирање кој се темели на постојните методи и се надградува со соодветни принципи на вклучување, соработка и евалуација, со цел да се задоволат потребите за подобар квалитет на живеење во градовите и регионите, за сегашните и идните генерации.

Традиционално планирање на транспорт	План за одржлива мобилност
Проблемите се решаваат со нова инфраструктура.	Инфраструктурата преставува еден од можните начини на решавање на проблемите.
Одлучувањето се прави во затворен круг на стручни лица и претставници на општината или државата.	Одлуките се донесуваат во консултации со населението.
Суштинската цел на планирањето е да се обезбеди брзина и проточност, особено за автомобилски сообраќај.	Суштинска цел е да им се овозможи на луѓето подобра пристапност и со тоа да го подобрат квалитетот на нивниот начин на живот.
Се планираат големи и поскапи инвестициски проекти.	Се планира рентабилно, со воведување на постепени подобрувања.
Планирањето е во домен на сообраќајните инженери.	Во планирањето се вклучени различни струки и сектори, како и јавното мислење.
Имплементација на одделни проекти, што ретко се темели на заедничка стратешка проценка.	Имплементацијата се темели на стратешка проценка која главно се фокусира на тоа дали проектите се во согласност со поставените цели.

(според Насоки за изготвување на План за одржлива мобилност)

Според тоа, Планот за одржлива урбана мобилноста, ќе биде стратешки документ со кој Општина Велес ќе постави ефикасен редослед на мерки и активности во областа на сообраќајот, насочени кон постигнување на повисоко ниво на уредување на сообраќајот по мерка на луѓето, како и зголемување на квалитетот на живот во општината.

Основна насока при изработката на Планот е **соработката** или вклучување на пошироката јавност, сè со цел да се создаде заедничка идна визија за одржлива мобилност во општината. Мислењето односно комуникацијата со јавноста е еден од најважните елементи во развојот на Планот за одржлива урбана мобилност. Имено, **"планирањето за луѓето вклучува планирање со луѓе"**.

Иднината може да се планира само ако добро ја знаеме сегашноста, и затоа во рамките на изготвување на Планот беше спроведена **анкета на населението** за навиките на патување. Ова ќе биде првото такво истражување во општината и важен извор на податоци за идно планирање на сообраќајот.

Во фазата на анализа на постојната состојба беше спроведена **теренска инспекција на состојбата**, која ќе послужи за проценка на пристапноста и условите во општината за пешачење, возење велосипед, користење на јавен градски патнички превоз и користење на приватно возило. Исто така беа спроведени **интервјуа со локалните засегнати страни** (општинска администрација, претставници на училиштата, стопанството, МВР и невладините организации). Тие имаат специфичен и често различен поглед за уредување на условите за пешачење, возење велосипед и користење на јавен градски патнички превоз.

Еден од основните чекори на Планот е да се создаде визија и стратешки цели за идниот развој на општината. Визијата за развој на општината во иднина ќе послужи како водич за избор и дизајнирање на потребните мерки. Планот за одржлива урбана мобилност мора да се базира на долгорочна визија за развој на сите видови на транспорт: јавни и приватни, патнички и товарни, моторизирани и немоторизирани и мобилни и стационарни.

Визијата на Општина Велес гласи:

"Општина Велес ќе имплементира транспортна политика според потребите на луѓето и заштитата на животната средина. Интегрираните и иновативни пристапи ќе овозможат воспоставување на високо ниво на безбедност во сообраќајот, квалитетен живот во еколошка средина и унапредување на локалната економија и туризмот. "

Визијата преставува камен темелник на Планот за одржлива урбана мобилност и основа за следните чекори.

Во продолжение треба да подготвиме акционен план кој содржи детален список на мерки и преставува основа за изведување и имплементација на Планот за одржлива урбана мобилност, утврдување на паметните цели на Планот, начинот на следење на мерките и усвојување на Планот за одржлива урбана мобилност.